

JÓZEF WIŚNIEWSKI
ur. 1933; Świętochłowice

Miejsce i czas wydarzeń	Świętochłowice; II wojna światowa
Słowa kluczowe	niemiecki obóz koncentracyjny w Świętochłowicach projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów; II wojna światowa; okupacja hitlerowska; okupacja niemiecka; Świętochłowice; Górny Śląsk; represje niemieckie; obóz Francuzów w Świętochłowicach

Obozy w Świętochłowicach

Nasza dzielnica nazywa się Zgoda, od huty Zgoda. I powiedzmy, że to jest zakład pracy. Tu szła ulica, przy której my mieszkaliśmy, tu zaraz droga skręcała w prawo, do Nowego Bytomia. Tu był obóz koncentracyjny, ten podobóz Auschwitz. Tutaj, po drugiej stronie jezdnii, był francuski obóz, obóz ukraiński. I jeszcze był między nimi obóz pracy Polaków. Z tej strony z kolei był obóz jeńców radzieckich. Było ich tam kilkaset. Także w samej bezpośredniej bliskości, można powiedzieć wzroku były, bo chodziło o to, że te obozy były po to robione, żeby droga do pracy była jak najkrótsza. Z różnych względów. Żeby im nie uciekali, bo jeńcy radzieccy uciekali bardzo często. Ale to się kończyło bardzo źle, bo ich, co dziesiątego rozstrzeliwali na drugi dzień. Jak trzech uciekło to trzydziestu od razu rozwalali. Także Ruscy zabraniali tym swoim uciekać. Od nas w odległości dwóch kilometrów był las. To jak w las gdzieś poszedł, w kierunku do Panewnik, to już trudno było znaleźć, bo tam ich właśnie szukali zawsze. Tu była kwestia raczej ubrań, ciuchów. Bo przecież jeńcy rosyjscy byli w mundurach swoich i mieli farbą olejną wypisane SU –Sowiet Union. Takimi dużymi. Zieloną farbą. Albo czerwoną wypisane. Ci z obozu koncentracyjnego byli w pasiakach. Francuzi chodzili w swoich normalnych ciuchach, i nie mieli żadnych oznak zewnętrznych. Natomiast Ukraińcy mieli w trapezie żółty napis Ost. [Polacy] w swoich ubraniach mieli literę „P” Pole.

Te trzy obozy pracy były w jednym ciągu, ale były przegrodzone drutami. Z tym, że Francuzi mieli przepustki. Oni nawet do kina chodzili.

Data i miejsce nagrania	2015-03-19, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Tomasz Czajkowski
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"